

Т ъ м н а н о щ

Песенни строфи на душата, която се наслаждава на това, че е достигнала до високото състояние на съвършенство – тоест до единението с Бога – по пътя на духовното отричане

1. В тъмна нощ,
с копнеж, от любов разпалена,
– о, щастлива участ! –
излязох невидяна,
когато къщата ми вече бе утихнала.

2. В тъма и сигурна,
по тайна стълба, предрешена,
– о, щастлива участ! –
в тъма и прикрита,
когато къщата ми вече бе утихнала.

3. В нощта щастлива,
тайно – нали никой не ме виждаше,
а и аз нищо не поглеждах –
без друга пътеводна светлина,
освен горящата в сърцето ми.

4. Тя водеше ме
по-сигурно от светлината по пладне
там, където ме чакаше
Този, Когото аз добре си познавах,
в място, дето никой не се мярка.

5. О, нощ, която ме водеше!
О, нощ, от утринна зора по-мила!
О, нощ, която съчета
Любим с любима –
любимата в Любим преобрази!

6. На цъфтящата ми гръд,
която за Него само пазех недокосната,
заспал остана Той

и аз Го милвах,
а ветрилото на кедрите повяваше.

7. Повеят от бойницата,
когато аз косите Му разпръснах,
с ръката си миротворна
шията ми нарани
и всичките ми сетива вцепени.

8. Застинах в самозабрава,
лика си над Любимия склонила,
всичко замря и аз се себеотдадох,
отдавайки своето безпокойство,
забравено сред лилиите.

Духовна песен

Строфи, песенно общение между душата и Жениха

НЕВЕСТАТА

1. Къде се скри,
Възлюбени, и ме остави да стена?
Подобно на елен побягна,
след като ме нарани;
излязох, викайки подире Ти, но беше си отишъл.

2. Пастири, когато идете
там през кошарите към височината,
ако случайно видите
Онзи, Когото аз обичам най-много,
кажете Му, че боледувам, страдам и умирам.

3. Търсейки моята любов,
ще пребродя тез планини и брегове
и няма да бера цветя
и няма да се плаша от зверовете
и ще прекося всички крепости и граници.

4. О, гори и гъсталаци,
засадени от ръката на Възлюбения!
О, ливадо, потънала в злак
и с цветя изпъстрена!
Кажете, ако е минал при вас.

5. Пръскайки хиляди прелести,
Той премина бързо през лесовете
и докато ги гледаше,
благодарение само на Своя образ,
ги остави в прекрасна премяна.

6. Ох! Кой ли ще може да ме изцели?
Отдай ми се наистина най-сетне;
недей ми праща

отсега нататък вестители,
които не могат да ми кажат туй, що искам.

7. И всички, които Ти посвещават времето си,
ми предават от Тебе хиляди прелести,
и всички още повече ме раняват,
и ме кара да умирам
едно не знам какво, което все мънкат.

8. Ала как просъществуваш,
о, живот, като не живееш там, дето живееш,
и като те карат да умираш
стрелите, които получаваш
от туй, що зачеваш в себе си от Възлюбения?

9. Защо, след като рани
това сърце, не го изцели?
И след като ми го грабна,
защо тъй го изостави
и не си вземеш туй, що грабна?

10. Угаси моите безпокойства,
щом никой не може да ги разсее,
и нека очите ми Те видят,
щом Ти си светлината тяхна
и само зарад Тебе искам да ги имам.

11. Разкрий Твоето присъствие
и нека ме срази Твоят вид и красота;
виж, че болестта
от любов не се лекува с друго,
освен с присъствието и с образа.

12. О, кристален извор,
в тез твои сребристи изражения
да би оформил тутакси
очите възжелани,
чиито щрихи нося в моята вътрешност!

13. Отвърни ги от мене, Възлюбени,
че аз отлитам.

ЖЕНИХЪТ

Върни се, гълъбице,
че раненият елен
се подава на височината,
устремен към полъха от твоя полет, и прохладата поема.

НЕВЕСТАТА

14. Моят Възлюбен е планините,
гористите долини усамотени,
чудноватите острови,
грохотните реки,
шумоленето на любовните ветрове,

15. притихналата нощ
при изгрева на зората,
безмълвната музика,
звучното усамотение,
вечерята, която възражда и влюбва.

16. Изловете ни лисиците
– че вече е цъфнало лозето ни –
докато от рози
направим шишарка,
и нека никой не се мярка в планината.

17. Стихвай, северняко безжизнен;
ела, южняко, навяващ любовни трепети,
духни над моята градина
и нека се разнесат нейните ухания,
и Възлюбеният ще пасе сред цветята.

18. О, девойки на Юдея,
докато в цветята и розовите храсти
кехлибарът благоухае,
останете си в покрайнините

и не докосвайте нашия праг.

19. Скрый се, Мили мой,
и погледни с лика Си към планините,
и недей изрича това;
но погледни другарките
на тази, която ходи из чудновати острови.

ЖЕНИХЪТ

20. Птици лекокрили,
лъвове, елени, лопатари скокливи,
планини, долини, брегове,
води, ветрове, пламъци жарки
и страхова на нощите безсънни,

21. в сладкозвучните лири
и в песента на сирените ви заклевам
да спрат гневните ви изблици
и не докосвайте стената,
за да спи невестата по-спокойно.

22. Влезе невестата
в уютната градина възжелана
и сега си почива на воля
с приведена шия
върху благите ръце на Възлюбения.

23. Под ябълковото дърво –
там с Мене ти бе венчана,
там ти дадох ръка,
и ти бе възстановена,
където майка ти беше осквернена.

НЕВЕСТАТА

24. Ложето ни е цъфтящо,
от пещери с лъвова оградено,
в пурпур разстелено,
от мир съградено,

с хиляда златни щита увенчано.

25. Следвайки Твоите стъпки,
девойките тичат сами по пътя,
при докосването на искрата,
при подправеното вино,
излъчвания на божествен балсам.

26. Във вътрешната изба
аз пих от моя Възлюбен и когато излязох
по цялата таз равнина,
вече нищо не знаех
и изгубих стадото, що следвах преди.

27. Там ми даде Той Своето сърце,
там ме научи на пресладка наука
и аз действително Му дадох
себе си без остатък;
там Му обещах да стана Негова невеста.

28. Душата ми се зае
да Му служи с цялото си богатство;
вече не паса стадо,
нито имам друго занимание:
единственото, което правя, е да обичам.

29. Щом на селската ливада
тепърва няма да ме виждат и намират,
ще речете, че съм се изгубила,
че докато ходех влюбена,
аз сторих тъй, че да се изгубя, и бях придобита.

30. От цветя и изумруди,
избрани в свежите утрини,
ще направим ний венците,
разцъфнали в Твоята любов
и сплетени с един мой косъм.

31. С този единствен косъм,

който на шията ми съзерцаваше как лети –
него погледна на шията ми
и в него остана пленник,
и в едното ми око се нарани.

32. Когато Ти ме гледаше,
очите Ти връзваха в мене своята прелест;
заради това Ти ме любеше
и в това заслужавах
очите ми да обожават туй, що виждаха в Тебе.

33. Недей ме презира:
ако преди намираше в мен чернота,
вече можеш спокойно да ме гледаш,
след като ме погледна
и внесе могъщо в мен благодат и красота.

ЖЕНИХЪТ

34. Бялата гълъбица
се върна в ковчега с маслинена клонка
и вече гургулицата
другаря си желан
намери на злачните брегове.

35. В усамотение живееше
и в усамотение вече сви гнездото си,
и в усамотение я води
съвсем сам нейният Любим,
и Той в усамотение ранен от любов.

НЕВЕСТАТА

36. Да се радваме, Възлюбени,
и нека се съзрем в Твоята красота
на планината и на хълма,
отдето блика чистата вода;
да навлезем по-навътре в гъсталака.

37. Сетне до високите

пещери в скалата ний ще идем,
а те са твърде скришни,
и ще влезем там,
и ще вкусим сока от нарове.

38. Там ще ми покажеш
онова, към което душата ми се стремеше,
и начаса ще ми дадеш
там, Ти – живот мой! –
онова, що ми каза в онзи друг ден:

39. духването на вятъра,
песента на сладкогласния славей,
леса и неговото очарование
в ясна нощ,
с пламъка, що изгаря и не измъчва.

40. А никой не виждаше това;
Аминадав също не се появяваше
и обсадата стихваше,
и конницата
слизаше да гледа водите.

Жив пламък на любовта

Строфи, които душата пее при най-съкровено то богосподеляне –
единението на любов с Бога

1. О, жив пламък на любовта,
който нежно раняваш
душата ми в най-дълбокия ѝ център!
Ти веч не си безпощаден,
затуй, ако искаш, приключвай вече,
разкъсай мрежата на тази сладка среща.

2. О, сладостно нажежено желязо!
О, блага рана!
О, гальовна ръка! О, нежно докосване
с вкус на вечен живот,
изплащащо всеки дълг!
Убивайки, Ти смъртта превърна в живот.

3. О, огнени факли,
в чийто блясък
дълбоките пещери на сетивото,
което бе тъмно и сляпо,
с чудновати съвършенства
отдават ведно жар и светлина на своя Любим!

4. Колко благ и любящ
се будиш Ти в моите недра,
където скришно пребиваваш сам!
И в Твоето сладостно дихание,
изпълнено с добро и слава,
колко нежно ме караш да се влюбя!

Стихове, написани след екстаз на преизобилно съзерцание

Влязох, където не знаех,
и останах, без да зная,
отивайки отвъд всяко знание.

1. И не знаех къде съм,
но когато се видях там,
без да знам къде съм,
велики неща разбрах.
Не ще кажа какво помислих,
тъй като останах, без да зная,
отивайки отвъд всяко знание.

2. За мир и набожност
туй бе съвършено знание,
в дълбока самота разбрано
по най-пряк път.
Беше такава тайна,
че останах без думи,
отивайки отвъд всяко знание.

3. Бях тъй възхитен,
тъй погълнат и омаян,
че сетивото ми се оказа
лишено от всяко усещане,
а духът – надарен
с разбиране, без да разбира,
отивайки отвъд всяко знание.

4. Тоз, който там наистина стига,
от само себе си отмалява.
Всичко, що преди е знаел,
му се струва тъй должно
и знанието му дотам нараства,
че той остава, без да знае,
отивайки отвъд всяко знание.

5. Колкото по-високо се издига,
толкоз по-малко е разбирал
що е тоз тъмен облак,
който нощта осветява.
Затуй този, който е познал това,
остава винаги, без да знае,
отивайки отвъд всяко знание.

6. Туй незнаещо знание
е с тъй висока власт,
че умуващите мъдреци
не могат нивга да го победят,
понеже знанието им не стига
дотоам да разбират, без да разбират,
отивайки отвъд всяко знание.

7. И е с тъй висока превъзходност
туй върховно знание,
че няма способност или знание,
що могат към него да пристъпят.
Който съумее да победи себе си,
без да знае, знаейки,
винаги ще отива отвъд.

8. И ако искаш да чуеш:
туй върховно знание се състои
в едно възвишено усещане
за същността Божия.
Дело на Неговото милосърдие
е да ти даде да останеш, без да разбираш,
отивайки отвъд всяко знание.

Стихове на душа, която страда, за да види Бога

От същия автор

Живея, без в себе си да живея,
и така се надявам,
че умирам, задето не умирам.

1. В себе си вече аз не живея
и без Бога не мога да живея
и тъй като оставам без Него и без себе си,
що за живот ще бъде това?
Хиляди смърти туй ще ми коства,
защото за самия си живот се надявам,
умирайки, задето не умирам.

2. Животът, що живея,
е лишеност от живот,
а туй е нескончаема смърт,
додето не заживея с Тебе.
Боже мой, изслушай думите ми:
този живот не го искам,
понеже умирам, задето не умирам.

3. Щом съм откъсната от Тебе,
какъв живот мога да имам,
освен този да понасям смърт,
невиждано голяма?
Как ми е жал за мене –
с такава мъка постоянствам,
че умирам, задето не умирам.

4. Даже рибата, излязла от водата,
намира облекчение,
понеже в смъртта, що понася,
накрай самата смърт ѝ помага.
Има ли смърт, която да се равнява
на мойто жалко живеене,
щом колкото повече живея, толкоз повече умирам?

5. Когато мисля, че намирам утеха,
задето Те виждам в Светото тайнство,
по-силно е чувството,
че не мога да Ти се наслаждавам.
Всичко е за все по-голямо страдание,
понеже не Те виждам, както искам,
и умирам, задето не умирам.

6. И ако се наслаждавам, Господи,
с надеждата да Те видя,
то при съзнанието, че мога да Те изгубя,
дваж по-голяма става болката ми.
Живеейки в такъв страх
и надявайки се така, както се надявам,
аз наистина умирам, задето не умирам.

7. Откъсни ме от тази смърт,
Боже, и дай ми живота.
Не ме оставяй вързана
с това тъй здраво въже.
Виж, че страдам, за да Те видя,
и мъчението ми е тъй голямо,
че умирам, задето не умирам.

8. Ще плача за моята смърт
и ще оплаквам моя живот,
додето той е окован
заради моите грехове.
О, Боже мой, кога ще се сбъдне,
кога ще мога да река наистина:
вече живея, задето не умирам?

Други стихове към Божеството

От същия автор

В дирене на любовен порив
и нелишен от надежда,
летях тъй високо, тъй високо,
че достигнах туй, що преследвах.

1. За да мога да достигна
този божествен порив,
трябваше тъй дълго да летя,
че изпуснах себе си от поглед.
И все пак при този унес
в своя полет останах в лишение.
Любовта обаче беше тъй висока,
че достигнах туй, що преследвах.

2. Колкото повече се издигах,
толкоз по̀ заслепено бе зрението ми
и най-могъщото завоевание
стана в тъма.
Но понеже туй бе порив от любов,
скочих на сляпо в тъмата
и бях тъй високо, тъй високо,
че достигнах туй, що преследвах.

3. Колкото по-високо се издигах
поради този порив тъй върховен,
толкоз по-принизен, по-покорен
и по-нищожен се оказвах.
Рекох си: никой не може да го достигне!
И толкова, толкова се снизих,
че бях тъй високо, тъй високо,
че достигнах туй, що преследвах.

4. По чудноват начин
хиляда по̀лета направих като един,
понеже надеждата за небето
толкоз постига, на колкото се надява.

Надявах се само на този порив
и надеждата ми не бе напразна,
щом бях тъй високо, тъй високо,
че достигнах туй, що преследвах.

Други песенни строфи към Божеството.

За Христос и душата

От същия автор

1. Самò, овчарчето се измъчва,
чуждо на всяка радост и удоволствие,
с мисъл, насочена към неговата дружка,
и със сърце, силно нажалено от любов.
2. Не плаче за туй, че любовта му е наранена,
понеже не го боли, задето се чувства угнетен,
макар сърцето му да е наранено,
но плаче при мисълта, че е забравен.
3. Защото само при мисълта, че е забравен
от своята красива дружка, с чувство на огромна мъка
се оставя да го тормозят в таз чужда земя,
със сърце, силно нажалено от любов.
4. И овчарчето казва: Ох! Клетият аз
заради този, който е далеч от моята любов
и не иска да се радва на моето присъствие
и на сърцето, силно нажалено от любов по него!
5. И след дълго време се изкачи
на едно дърво, където разтвори красивите си ръце
и умря, прикован на тях,
със сърце, силно нажалено от любов.

Песен на душата, която се радва на познанието си на Бога във вярата

Как добре познавам аз Извора, Що блика и тече,
макар да е нощ.

1. Този вечен Извор е скрит,
ала аз добре знам къде е Неговото селение,
макар да е нощ.

2. Произхода Му не знам, понеже няма такъв,
но знам, че всичко произхожда от Него,
макар да е нощ.

3. Знам, че не може да съществува нещо толкова прекрасно
и че небесата и земята пият от Него,
макар да е нощ.

4. Добре знам, че в Него дълбоко не се открива
и че през Него брод няма,
макар да е нощ.

5. Неговата яркост нивга не помръква
и знам, че всичката светлина е дошла от Него,
макар да е нощ.

6. Знам, че Потоците Му са тъй пълноводни,
че ада, небесата и народите напояват,
макар да е нощ.

7. Потокът, Който се ражда от този Извор¹,
добре знам, че е тъй обширен и всемогъщ,
макар да е нощ.

8. Потока, Който произхожда от тези Двата²,
знам, че нито Един от Тях не Го предхожда,

---

¹ Т.е. Синът, роден от Отца.

² Т.е. Светият Дух, произхождащ от Отца и Сина.

макар да е нощ.

9. Вечният Извор е скрит
в този жив Хляб, за да дарува живот,
макар да е нощ.

10. Тук Той зове творенията
и те утоляват жаждата си с тази Вода, макар и в тъма,
защото е нощ.

11. Живия Извор, Що желая,
Го виждам в този Хляб на живота,
макар да е нощ.

Глоса³ към Божеството

От същия автор

Заради цялата хубост
нивга не ще изгубя себе си,
но ще се изгубя заради едно не знам какво,
което при възможност бива постигано.⁴

1. Вкусът на едно крайно благо,
най-многого, до което може да стигне,
е да отегчи апетита
и да развали небцето.
И затуй заради която и да е благина
нивга не ще изгубя себе си,
но ще се изгубя заради едно не знам какво,
което при възможност бива постигано.

2. Всеотдайното сърце
нивга не гледа да се спира
там, дето може да подмине,
но се спира при най-трудното.
Нищо не му носи пресита
и вярата му се издига дотолкова,
че се услажда от едно не знам какво,
което при възможност бива постигано.

3. Този, който е болен от любов,
докоснат от Божието битие,
има тъй променен вкус,
че от разните вкусове отслабва.
Той е подобен на онзи, който боледува от треска
и се отвращава от храната, що вижда,
и се услажда от едно не знам какво,
което при възможност бива постигано.

4. Нека не ви учудва,
ако вкусът остава такъв,

---

³ Т.е. тълкувание, коментар.

⁴ Поемата най-вероятно е тълкувание на Мат. 10:39 (и успоредните места: Марк 8:35; Лук. 9:24; Йоан 12:25).

защото причината на злото
е чужда на всичко останало⁵
и затова всяко творение
се оказва отчуждено⁶
и се услажда от едно не знам какво,
което при възможност бива постигано.

5. Понеже волята,
докосната от Божеството,
не може да бъде овъзмездена с друго
освен с Божеството.
Ала тъй като Неговата красота е такава,
че се вижда единствено във вярата,
волята я вкухва в едно не знам какво⁷,
което при възможност бива постигано.

6. И тъй, за такъв влюбен
кажете ми дали ще ви боли,
щом той не изпитва вкус
към нищо тварно,
но единствено, освободен от всяка форма и фигура,
не намирайки опора и подкрепа,
вкухва там едно не знам какво,
което при възможност бива постигано.

7. Не мислете, че вътрешното,
което е с много по-голяма стойност,
намира задоволство и радост
в онова, що тук долу носи сладост,
но напротив, над всяка хубост,
над всичко настоящо, бъдещо и минало,
вкухва там едно не знам какво,
което при възможност бива постигано.

8. По-добре насочва вниманието си

---

⁵ Т.е. на всичко добро.

⁶ Сътворено така, че да може да се завърне при своя Творец в края на времената, творението има доброто в природата си (срв. Бит. 1:4,8,10,12,18,21,25,31). Затова всяко творение в дълбоката си същност е отчуждено от злото.

⁷ Вярата, която е „тъмно предразположение“, т.е. неясно познание, вижда, а чрез любовта и вкухва Божеството (т.е. Бог в Неговата природа) като „едно не знам какво“.

онзи, който се стреми да оползотвори
това, що е за придобиване,
а не вече придобитото.
Тъй че заради по-голямата висота
аз винаги ще имам стремеж
преди всичко към едно не знам какво,
което при възможност бива постигано.

9. За това, което чрез сетивото
може тук долу да се възприеме,
или за всичко, що може да се разбере,
колкото и то да е възвишено,
или пък за изящество и хубост
аз нивга не ще изгубя себе си,
но ще се изгубя за едно не знам какво,
което при възможност бива постигано.

Глоса

От същия автор

Без опора и с Опора,
живеейки без светлина и в тъма⁸,
аз цял изгарям.

1. Душата ми е откъсната
от всичко тварно,
издигната над себе си
и в сладостен живот
опряна единствено на своя Бог.
Затуй вече може да се каже
това, което за мен е най-ценно –
че душата ми се вижда веч
без опора и с Опора.

2. И макар да търпя мрак
в този смъртен живот,
злочестината ми не е тъй голяма,
понеже, ако и да ми липсва светлина,
имам живот небесен.
Понеже любовта дава такъв живот
– когато е по-сляпа –
че държи душата покорна,
живеейки без светлина и в тъма.

3. Любовта действа така
– откакто я познах –
че ако има добро или зло в мене,
всичкото го прави с един вкус
и преобразява душата в себе си.
И тъй в нейния сладостен пламък,
който в мене усещам,
завчас, безостатъчно,
аз цял изгарям.

---

⁸ Вероятно стихотворението е тълкувание на Ис. 50:10.

Романси

I. Романс върху евангелските думи: *В началото беше Словото. За Пресветата Троица*

В началото пребъдваше
Словото и живееше в Бога,
в Когото Свойто щастие
безкрайно имаше.
Самото Слово беше Бог,
Който се казва Начало –
То пребъдваше в началото,
без да има начало,
То беше самото Начало,
затуй е безначално.
Словото се нарича Син,
Който се роди от Началото –
То Го има вечно заченат
и вечно Го зачева,
дава Му вечно Своята субстанция
и вечно я има в Себе Си.
Така славата на Сина
е тази, която е в Отца,
и цялата Си слава Отец
притежава в Сина.
Като възлюбен във влюбен
Единият в Другия пребъдва
и тази единяваща Ги Любов
е еднакво съобразна
с Единия и с Другия
по равенство и стойност.⁹
Три Лица и един Възлюбен
има между всичките Трима
и една любов във всички Тях
и един Влюбен Ги прави
и Влюбеният е Възлюбеният,
в Когото всеки Един живее.

---

⁹ Т.е. Светият Дух, или Любовта между Отец и Син, е единосъщен, равен и съвечен на Отца и Сина.

Понеже битието, що имат Тримата,
всеки Един го има
и всеки Един обича
Лицето, имащо това битие.
Това битие е всяко Едно
и само то Ги единява
в един неизповедим възел,
който не може да се изкаже.
Тъкмо затуй е безкрайна
единяващата Ги любов,
понеже една-единствена любов имат Тримата,
която се казва Тяхна същност –
та нали любовта колкото повече е една,
толкова повече любов ражда.

II. За общението на трите Лица

В тази безмерна Любов,
Която от Двамата произхождаше,
слова на велико блаженство
изрече Отец на Сина,
и то пропити с такава дълбока наслада,
че никой не ги проумя.
Единствен Синът вкуси това,
за Когото то се отнасяше.
Ала доколкото може да се разбере,
ето как говореше Той:
– Нищо не Ме удовлетворява, Сине,
освен Твоето присъствие,
и ако нещо Ме удовлетворява,
Аз го обичам в Тебе.
Този, който на Теб е най-подобен,
на Мене най-много Ми се нрави,
а този, който по нищо не прилича на Теб,
в Мене нищо няма да намери.
Единствено Ти си Ми угоден,
о, живот на моя живот!
Ти си светлина от светлината Ми,
Ти си премъдростта Ми,
образ на Моята същност,

в Когото наистина е Моето благоволение.
На този, който Те обича, Сине,
на него ще дам Себе Си,
а любовта, що имам към Теб,
ще вложи същата в него
заради туй, че е възлюбил
Този, Когото Аз толкова любя.

III. За Сътворението

– Невеста, която да Те люби,
исках да Ти дам, Сине Мой,
която поради Твоята ценност да заслужи
да бъде в Нашето присъствие
и да яде Хляб на трапезата,
Същия, от Който ям и Аз,
за да познае благата,
които Аз имам в такъв Син,
и да се облагодетелства заедно с Мене
от Твоята прелест и изящество.
– Благодарен съм Ти много за това, Отче,
отговори Синът.
На Невестата, която ще Ми дадеш,
Аз ще дам Моята прозорливост,
та да може да вижда величието на Моя Отец
и че битието, което имам,
го приемам от Неговото битие.
Аз ще я наклоня върху ръката Ми
и тя ще пламне с жарка любов по Тебе
и с вечна наслада
Твоята всеблагост ще възвеличава.

IV. Продължава за същото

– Да бъде, рече Отец,
понеже Твоята любов го заслужава.
И с тези изречени думи
светът беше сътворен
като дворец за Невестата,

съграден премъдро,
който на две обиталища,
горно и долно, раздели.
Долното с различия
безброй снабди,
а пък горното украси
с превъзходни скъпоценни камъни,
та Невестата да познае
Жениха, Който има.
В горното разположи
ангелската йерархия,
а пък човешката природа
постави в долното,
понеже по своя състав
е донякъде по-малоценна¹⁰.
И макар битието и местата
да разпредели по този начин,
все пак всички те са едно тяло
на Невестата, за която говореше.
Понеже любовта на един и същ Жених
ги правеше една Невеста.
Тези горе притежаваха
Жениха с ликуваща радост;
онези долу – с надеждата
на вярата, която Той вливаше в тях,
казвайки им, че в даден момент
ще ги възвеличи
и че това тяхно ниско положение
ще го въздигне
по такъв начин, че никой
повече няма да ги укорява за него
– понеже във всичко подобен
на тях Той ще стане
и ще дойде при тях
и при тях ще пребивава –
и че Бог ще бъде човек
и човекът ще бъде Бог,
и че с тях ще разговаря,

---

¹⁰ За разлика от ангелската природа, човешката не е чист дух, има тяло и сетивност.

ще се храни и ще пие,
и че с тях постоянно
ще остане Сам Той,
докато се свърши
този променлив век,
когато всички заедно ще се радват
под звуците на вечна мелодия
– понеже Той е Глава
на Своята Невеста,
към която всички членове
на праведните ще присъедини,
които са тялото на Невестата,
която Той ще вземе
нежно в ръцете Си
и там ще ѝ даде любовта Си –
и че така свързани в едно,
ще я доведе при Отца,
където на същата наслада,
на която се радва Бог, ще се радва и тя,
и че както Отец и Син
и Този, Който от Тях произхожда,
живеят Един в Друг,
така ще бъде и с Невестата,
понеже, погълната в Бога,
тя ще живее Божи живот.

V. Продължава за същото

С такава добра надежда,
дошла свише,
тегобата на трудовете им
ставаше по-лека.
Ала все още несбъдналата се надежда
и растящото желание
да се наслаждават на своя Жених
постоянно ги гнетеше.
Затуй с молитви,
с въздишки и покруса,
със сълзи и стенания
Го умоляваха ден и нощ

вече да се реши
да им даде Своето присъствие.
Едни казваха: – Ех, ако имаше
радост в моето време!
Други: – Стига, Господи,
прати ни Този, Когото ще ни пратиш!¹¹
Други: – Ех, ако разкъсаше
тези небеса и видех
с очите си как слизаш от тях¹²
и плачът ми спреше!
Облаци, напоявайте отвисоко,
щом земята иска това¹³,
и нека пожар обхване цялата земя,
щом ни ражда тръни¹⁴,
и нека тя произведе този цвят¹⁵,
с който ще разцъфти!
Други казваха: – Честит
онзи, който ще живее в такова време:
той би заслужил да види Бога
с очите, които ще има,
и да Го попипа с ръцете си
и да ходи в Неговото присъствие
и да се наслаждава на тайните,
които тогава Той ще благоразпореда!¹⁶

VI. Продължава за същото

В такива и други моления
дълго време измина.
Ала в последните години
ревността значително нарасна.
Тогава възрастният Симеон
пламна от желание,
молейки Бога да благоволи
да му позволи да види този ден.

---

¹¹ Вж. Изх. 4:13.

¹² Вж. Ис. 64:1.

¹³ Вж. Ис. 45:8.

¹⁴ Вж. Бит. 3:18.

¹⁵ Вж. Ис. 11:1 (по Вулгатата).

¹⁶ Става дума за тайните от живота на Исус Христос, които са върховно изпълнение на Божията воля.

Затуй Светият Дух
отговори на добрия старец,
че му дава думата Си,
че преди да види смърт,
ще види Живота,
Който ще слезе от горе,
и че в самите си ръце
ще вземе Самия Бог
и ще Го държи в обятията си
и ще Го притисне към себе си.¹⁷

VII. Продължава за Въплъщението

Когато дойдè времето,
в което подобаваше да се извърши
изкуплението на Невестата,
която робуваше под тежко иго,
подчинена на онзи закон,
който ѝ беше дал Мойсей,
Отец с нежна любов
каза следните думи:
– Вече виждаш, Сине, че Твоята Невеста
Аз създадох по Твой образ
и в това, в което Ти прилича,
тя наистина се уподобяваше на Теб,
обаче се различаваше в плътта,
каквато няма в Твоето просто битие.
В свършените любовни отношения
важи такъв закон:
следва да стане подобен
влюбеният на когото обича,
понеже по-голямото подобие
съдържа повече наслада.
А тя, несъмнено, в Твоята Невеста
би била много по-голяма,
ако Те види подобен на нея
в плътта, която има.
– Моя воля е Твоята воля,

---

¹⁷ Вж. Лук. 2:25-32.

отговори Синът,
и славата, която имам,
е Твоята воля да бъде Моя,
и на Мен Ми се нрави, Отче,
казаното от Твое Височество,
защото по този начин
би просияла по-ярко Твоята всеблагост –
така ще просияе Твоята велика мощ,
справедливост и премъдрост.
Ще ида да кажа това на света
и ще му дам познание
за Твоята красота и сладост
и за Твоето владичество.
Ще ида да потърся Моята Невеста
и ще взема върху Мен
нейните теглила и трудове,
в които тъй много страда.
И за да има живот,
Аз ще умра за нея
и измъквайки я от гроба,
ще я върна при Тебе.

VIII. Продължава за същото

Тогава призова един архангел,
който се казваше свети Гавраил,
и го изпрати при девица
на име Мария,
с чието съгласие
тайната беше сторена.
В нея Троицата
облече Словото в плът.
И макар Тримата да сториха делото,
то беше сторено в Един.
И биде Словото въплътено
в утробата на Мария.
И Този, Който имаше само Отец,
вече имаше и Майка,
– макар не такава,
която от мъж е заченала –

понеже от нейната утроба
Той Своята плът прие.
Затуй Син Божи
и Син Човешки се наричаше.

IX. За Рождество

Щом настъпи времето,
когато трябваше да се роди,
като същински Жених
Той излезе от брачната Си стая,
прегърнал Своята Невеста,
която в обятията Си носеше,
Той, Когото прекрасната Майка
в ясла положи
между животните,
които бяха там тогава.
Човеците пееха песни,
ангелите – сладкозвучен напев,
празнувайки венчавката,
що стана между такива двама.
Ала в яслата Бог
тогава плачеше и стенеше,
а пък Невестата скъпоценности
за венчавката донасяше.
И Майката бе изумена
при вида на такава размяна:
плачът, присъщ на човека – в Бога,
а в човека – ликуващата радост,
нещо, което и на единия, и на другия
обикновено е тъй чуждо.

КРАЙ

Друг романс. Относно *Super flumina Babylonis*¹⁸

От същия автор

При реките,
които намерих във Вавилон,
там седях и плачех,
там оросявах със сълзи земята,
спомняйки си за тебе,
о, обични ми Сионе.
Сладък беше споменът за тебе
и с него още повече плачех.
Оставих празничните одежди,
сложих работните дрехи
и окачих на зелените върби
музиката, що носех,
полагайки я в надеждата
за онова, на което в тебе се надявах.
Там ме раняваше любовта
и ми вземаше сърцето.
Казах ѝ да ме убие,
щом по такъв начин ме ранява.
Влязох в нейния огън,
знаейки, че ме изгаря,
оправдавайки птицата,
която в огън умира.
В себе си неспирно умирах
и само в тебе дишах,
в себе си за теб умирах
и за тебе възкръсвах,
понеже споменът за тебе
живот даваше и го отнемаше.
Веселяха се чужденците,
сред които бях пленник,
искаха от мен песни
от тези, що пеех в Сион:
– Изпей химн сионски,
да чуем как звучи.
– Кажете ми как в чужда земя,

---

¹⁸ Лат.: „При реките Вавилонски“ (Пс. 136:1). Романсът пресъздава целия псалм.

дето плача за Сион,
ще възпея аз радостта,
що в Сион изпитвах?
Ще я обрека на забрава,
ако се радвам в чужбина.
Нека на небцето ми залепне
езикът, с който говоря,
ако забравя за тебе
в земята, дето се намирам.
Сионе, заради зелените клонки,
които Вавилон ми дава,
нека ме забрави десницата ми
– тоест туй, що в тебе най обичах –
ако за тебе не си спомня
в туй, що най-много ме наслаждава,
и ако устройвам празник
и го празнувам без тебе!
Дъще Вавилонска,
жалка нещастнице!
Блажен е
Онзи, на Когото се уповавам,
Който ще ти въздаде наказанието,
що понасях от твоята ръка,
и ще едини Своите малки
– и мен, защото в тебе плачех –
със скалата, която е Христос,
заради Когото аз те напуснах.

Песнички

Рождественска

От Словото Божие
Девата непразна
идва от дълъг път –
дайте ѝ подслон!

Врѳх на съвършенството

Забрава за тварното,
помнене на Твореца,
внимание към вътрешното
и обичане на Възлюбения.

По: Св. Йоан Кръстни, *Поезия. Поучения. Писма*, София, 2017, с. 31-70.